TEISINGUMO TEISMO (šeštoji kolegija) SPRENDIMAS

2016 m. rugsėjo 21 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Direktyva 2011/64/ES — 15 straipsnio 1 dalis — Gamintojų ir importuotojų apdoroto tabako produktų maksimalios mažmeninės pardavimo kainos nustatymas — Nacionalinės teisės aktas, pagal kurį draudžiama mažmenininkams parduoti tabako produktus už mažesnę kainą nei kaina, nurodyta akcizo banderolėje — Laisvas prekių judėjimas — SESV 34 straipsnis — Pardavimo sąlygos — SESV 101 straipsnis, siejamas su ESS 4 straipsnio 3 dalimi“

Byloje C-221/15

dėl *hof van beroep te Brussel* (Briuselio apeliacinis teismas, Belgija) 2015 m. gegužės 5 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2015 m. gegužės 13 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą baudžiamojoje byloje prieš

Etablissements Fr. Colruyt NV

TEISINGUMO TEISMAS (šeštoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas A. Arabadjiev (pranešėjas), teisėjai J.-C. Bonichot ir C. G. Fernlund,

generalinis advokatas N. Wahl,

posėdžio sekretorė M. Ferreira, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2016 m. vasario 17 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Etablissements Fr. Colruyt NV*, atstovaujamos *advocaten* R. Verstraeten ir H. de Bauw,

— Belgijos vyriausybės, atstovaujamos iš pradžių N. Zimmer, J. Van Holm ir M. Jacobs, vėliau – J. Van Holm ir M. Jacobs, padedamų *advocaat* A. Fromont,

— Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos G. de Bergues, D. Colas, J. Bousin ir S. Ghiandoni,

— Portugalijos vyriausybės, atstovaujamos L. Inez Fernandes, A. Brigas Afonso ir M. Rebelo,

— Europos Komisijos, atstovaujamos E. Manhaeve, H. van Vliet ir F. Tomat,

susipažinęs su 2016 m. balandžio 21 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

* Proceso kalba: nyderlandų.

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2011 m. birželio 21 d. Tarybos direktyvos 2011/64/ES dėl akcizų, taikomų apdorotam tabakui, struktūros ir tarifų (OL L 176, 2011, p. 24) 15 straipsnio 1 dalies, siejamos su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 20 ir 21 straipsniais, išaiškinimo, taip pat dėl SESV 34 straipsnio ir SESV 101 straipsnio, siejamo su ESS 4 straipsnio 3 dalimi, išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas baudžiamojoje byloje prieš *Établissements Fr. Colruyt NV* (toliau – *Colruyt*) dėl to, kad ji prekiavo tabako gaminiais už tokia vieneto kaina, kuri mažesnė nei gamintojo arba importuotojo ant šių gaminių pritvirtintoje akcizo banderolėje nurodyta mažmeninė kaina.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 Direktyvos 2011/64 2, 3, 9 ir 10 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„(2) Sąjungos teisės aktai, reglamentuojantys su tabako produktais susijusius fiskalinius klausimus, turi užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą ir kartu aukštą sveikatos apsaugos lygį <...>

(3) Vienas iš Europos Sąjungos sutarties tikslų yra palaikyti ekonominę sąjungą, kuri savo savybėmis būtų panaši į vidaus rinką, kurioje veiktų sveika konkurencija. Kalbant apie apdorotą tabaką, šio tikslo įgyvendinimas reiškia, kad šio sektoriaus produktų suvartojimui įtakos turinčių mokesčių taikymas valstybėse narėse neturi iškreipti konkurencijos sąlygų ir trukdyti laisvam produktų judėjimui Sąjungoje.

<…>

(9) Kiek tai yra susiję su akcizais, struktūrų derinimas visų pirma turi užtikrinti, kad, taikant mokestį, nebus iškreipta konkurencija tai pačiai grupei priklausančiose atskirose apdoroto tabako kategorijose ir, atitinkamai, bus įgyvendintas valstybių narių nacionalinių rinkų atidarymas.

(10) Konkurencijai būtini poreikiai apima laisvai formuojamų kainų sistemą visose apdoroto tabako grupėse.“

4 Šios direktyvos 1 skyriuje esančiame 1 straipsnyje „Dalykas“ numatyta:

„Šioje direktyvoje nustatomi bendrieji akcizo, kurį valstybės narės taiko apdorotam tabakui, struktūros ir tarifų derinimo principai.“

5 Minėtos direktyvos 7 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodyta: „Sąjungoje pagamintoms, taip pat iš trečiųjų šalių importuotoms cigaretėms taikomas *ad valorem* akcizas, skaičiuojamas pagal maksimalią mažmeninę pardavimo kainą, įskaitant muitą, ir specifinis akcizas, skaičiuojamas produkto vienetui.“

6 Tos pačios direktyvos 15 straipsnio 1 dalis išdėstyta taip:

„Gamintojai arba, prireikus, jų atstovai ar įgaliotieji tarpininkai Sąjungoje ir tabako importuotojai iš trečiųjų šalių gali laisvai nustatyti maksimalią mažmeninę kiekvieno savo produkto pardavimo kainą kiekvienai valstybei narei, kurioje atitinkami produktai turi būti išleisti vartojimui.

Tačiau pirma pastraipa neriboja teisės įgyvendinti nacionalinės teisės normas dėl kainų lygių kontrolės arba nustatytų kainų laikymosi, jeigu minėtosios normos neprieštarauja Sąjungos teisės aktams.“

Belgijos teisė

7 Pagrindinės bylos faktinėms aplinkybėms taikomos redakcijos 1977 m. sausio 24 d. *Wet 24 januari 1977 betreffende de bescherming van de gezondheid van de gebruikers op het stuk van de voedingsmiddelen en andere producten* (Įstatymas dėl vartotojų sveikatos apsaugos, kiek tai susiję su maisto ir kitais produktais, *Belgisch Staatsblad*, 1977 m. balandžio 8 d., p. 4501, toliau – Sveikatos apsaugos įstatymas) 7 straipsnio 2bis dalies 1 punkte numatyta:

„Draudžiama reklamuoti tabaką ir remti tabaku ar iš jo pagamintais ir panašiais gaminiais, toliau vadinamais tabako gaminiais.

Reklama ir rėmimu laikytinas bet koks informacijos pateikimas ar veiksmai, kuriais tiesiogiai ar netiesiogiai, neatsižvelgiant į vietą, priemonę ar taikomus metodus, siekiama skatinti pardavimą.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

8 *Colruyt* Belgijoje eksploatuoja prekybos centrus tuo pačiu pavadinimu.

9 *Federale overheidsdienst van volksgezondheid* (Federalinė visuomenės sveikatos viešoji tarnyba, Belgija) atlikus tyrimą, *openbaar ministerie* (prokuratūra, Belgija) konstatavo, kad *Colruyt* savo prekybos centruose atliko tabako reklamos veiksmus, uždraustus pagal Sveikatos apsaugos įstatymo 7 straipsnio 2bis dalies 1 punktą. Taigi *Colruyt* taip prekiavo įvairiais tabako gaminiais:

— vieneto kaina buvo mažesnė nei gamintojo arba importuotojo ant šių gaminių pritvirtintoje akcizo banderolėje nurodyta mažmeninė kaina,

— su nuolaida už kiekį; ši nuolaida ant lentynos pritvirtintoje etiketėje buvo pažymėta geltonu ir raudonu fonu,

— su bendra laikina 3 % nuolaida visiems klientams,

— su bendra 3 % nuolaida tam tikrai pirkėjų grupei, t. y. su *kampkorting* (pažodžiui „stovyklaviečių nuolaida“) jaunimo judėjimų nariams.

10 2013 m. gegužės 10 d. *correctionele rechtbank te Brussel* (Briuselio baudžiamasis teismas, Belgija) sprendimu *Colruyt* buvo paskirta, be kita ko, 270 000 EUR bauda už šios nuostatos pažeidimą.

11 *Colruyt* dėl šio sprendimo pateikė apeliacinį skundą *hof van beroep te Brussel* (Briuselio apeliacinis teismas, Belgija) ir teigė, kad, konkrečiai kalbant, draudimas taikyti vieneto kainą, mažesnę nei gamintojo arba importuotojo ant šių gaminių pritvirtintoje akcizo banderolėje nurodyta mažmeninė kaina, prieštarauja Direktyvos 2011/64 15 straipsnio 1 daliai, SESV 34 straipsniui ir SESV 101 straipsniui, skaitomam kartu su ESS 4 straipsnio 3 dalimi.

12 Šiomis aplinkybėmis *hof van beroep te Brussel* (Briuselio apeliacinis teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar Direktyvos 2011/64/ES 15 straipsnio 1 daliai, siejamai ar nesiejamai su Chartijos 20 ir 21 straipsniais, prieštarauja nacionalinės teisės nuostata, pagal kurią mažmenininkams nustatyta pareiga laikytis minimalių kainų ir draudžiama taikyti tabako gaminiams mažesnę kainą nei kaina, kurią gamintojas ar importuotojas nurodė ant akcizo banderolės?

2. Ar SESV 34 straipsniui prieštarauja nacionalinės teisės nuostata, pagal kurią mažmenininkams nustatyta pareiga laikytis minimalių kainų ir draudžiama tabako gaminiams taikyti mažesnę kainą nei kaina, kurią gamintojas ar importuotojas nurodė ant akcizo banderolės?

3. Ar [ESS] 4 straipsnio 3 daliai, skaitomai kartu su SESV 101 straipsniu, prieštarauja nacionalinės teisės nuostata, pagal kurią mažmenininkams nustatyta pareiga laikytis minimalių kainų ir draudžiama tabako gaminiams taikyti mažesnę kainą nei kaina, kurią gamintojas ar importuotojas nurodė ant akcizo banderolės?“

Dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtinumo

13 Belgijos vyriausybė nurodo, kad prašymas priimti prejudicinį sprendimą nepriimtinas, nes, pirma, Sveikatos apsaugos įstatymo 7 straipsnio 2bis dalies 1 punktas nesusijęs su pagrindinės bylos dalyku, kadangi tabako gaminių perpardavimo kainas mažmeninėje rinkoje Belgijoje reguliuoja kitos Belgijos teisės nuostatos. Antra, ji teigia, kad Direktyvos 2011/64 aiškinimas nereikalingas šiai bylai išnagrinėti, nes minėtu 7 straipsnio 2bis dalies 1 punktu ši direktyva neperkeliama į Belgijos teisę. Trečia, ji mano, kad sprendimas dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą neatitinka Teisingumo Teismo procedūros reglamento 94 straipsnyje numatytų sąlygų tiek, kiek jame nėra nei pakankamai informacijos dėl minėtos bylos faktinių ir teisinių aplinkybių, nei konkrečių priežasčių, kodėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kilo klausimų dėl Sąjungos teisės nuostatų aiškinimo, santraukos. Prancūzijos vyriausybė taip pat abejoja šio prašymo priimtinumu.

14 Šiuo klausimu pakanka priminti, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką nacionalinio teismo pateiktiems klausimams dėl Sąjungos teisės aiškinimo, atsižvelgiant į jo paties nustatytas faktines aplinkybes ir teisinius pagrindus, kurių tikslumo Teisingumo Teismas neprivalo tikrinti, taikoma reikšmingumo prezumpcija. Teisingumo Teismas gali atsisakyti priimti sprendimą dėl nacionalinio teismo pateikto prejudicinio klausimo, tik jeigu akivaizdu, kad prašomas Sąjungos teisės išaiškinimas neturi jokio ryšio su pagrindinės bylos faktais arba dalyku, jeigu problema hipotetinė arba jeigu Teisingumo Teismas neturi faktinės ir teisinės informacijos, būtinos naudingai atsakyti į jam pateiktus klausimus (2015 m. liepos 16 d. Sprendimo *Sommer Antriebs- und Funktechnik*, C-369/14, EU:C:2015:491, 32 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

15 Dėl pirmojo prašymo priimti prejudicinį sprendimą nepriimtinumo pagrindo pakanka priminti, kad per SESV 267 straipsnyje įtvirtintą procedūrą Teisingumo Teismas negali teikti nuomonės dėl nacionalinės teisės nuostatų aiškinimo arba spręsti, ar jas teisingai aiškina prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas (2010 m. spalio 7 d. Sprendimo *dos Santos Palhota ir kt.*, C-515/08, EU:C:2010:589, 18 punktas).

16 Dėl Belgijos vyriausybės nurodyto antrojo nepriimtinumo pagrindo pažymėtina, jog akivaizdžiai neatrodo, kad pagrindinėje byloje nagrinėjama situacija nepatenka į Direktyvos 2011/64 taikymo sritį arba bent jau kad dėl Sveikatos apsaugos įstatymo 7 straipsnio 2bis dalies 1 punkto tam tikros šios direktyvos nuostatos tikrai negali netekti savo reikšmės ir kad prašomas minėtos direktyvos aiškinimas neturi jokio ryšio su pagrindinės bylos faktais arba dalyku. Be to, šis prieštaravimas susijęs su pirmojo prejudicinio klausimo esme.

17 Dėl trečiojo nepriimtinumo pagrindo konstatuotina, jog nagrinėjamu atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pakankamai konkrečiai nurodė pagrindinės bylos faktines ir teisines aplinkybes, kad Teisingumo Teismas galėtų pateikti naudingą atsakymą į jam pateiktus klausimus ir kad Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 23 straipsnyje nurodyti suinteresuotieji asmenys galėtų pateikti savo pastabas. Be to, iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą galima suprasti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla abejonių dėl pagrindinėje byloje nagrinėjamo nacionalinės teisės akto suderinamumo su Sąjungos teisės nuostatomis, kurias išaiškinti prašoma, ir kad, šiam teisės aktui esant nesuderinamam su minėtomis nuostatomis, kaltinimai prieš *Colruyt* būtų laikomi nepagrįstais.

18 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, prašymą priimti prejudicinį sprendimą reikia pripažinti priimtinu.

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

19 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės teiraujasi, ar Direktyvos 2011/64 15 straipsnio 1 dalį, siejamą su Chartijos 20 ir 21 straipsniais, reikia aiškinti taip, kad ji draudžia tokį nacionalinį teisės aktą, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje, kuriuo draudžiama mažmenininkams prekiauti tabako produktais tokia vieneto kaina, kuri mažesnė nei gamintojo arba importuotojo ant šių gaminių pritvirtintoje akcizo banderolėje nurodyta mažmeninė kaina.

20 Kaip matyti iš Direktyvos 2011/64 1 straipsnio, ja siekiama nustatyti bendruosius akcizo, kurį valstybės narės taiko apdorotam tabakui, struktūros ir tarifų derinimo principus. Taigi ši direktyva yra Sąjungos mokesčių teisės, taikomos tabako produktams, dalis ir pagal minėtos direktyvos 2 konstatuojamąją dalį ja siekiama užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą.

21 Kita vertus, iš Direktyvos 2011/64 3 konstatuojamosios dalies matyti, kad šiam tikslui įgyvendinti šia direktyva siekiama užtikrinti, jog šio sektoriaus produktų vartojimui įtakos turinčių mokesčių taikymas valstybėse narėse neiškreiptų konkurencijos sąlygų ir netrukdytų laisvam produktų judėjimui Sąjungoje. Konkrečiai kalbant, šios direktyvos 9 konstatuojamojoje dalyje nustatyta, jog akcizų struktūrų derinimas turi užtikrinti, kad, taikant mokestį, nebus iškreipta konkurencija tai pačiai grupei priklausančiose atskirose apdoroto tabako kategorijose, vadinasi, bus įgyvendintas valstybių narių nacionalinių rinkų atvėrimas.

22 Iš to, kas nurodyta, darytina išvada, kad Direktyva 2011/64 siekiama užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą tiek, kiek tai susiję su akcizų taikymu apdoroto tabako sektoriaus produktams valstybėse narėse.

23 Šios direktyvos 15 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą reikia aiškinti atsižvelgiant į šį tikslą. Joje numatyta, kad gamintojai arba prireikus jų atstovai ar įgaliotieji tarpininkai Sąjungoje ir tabako importuotojai iš trečiųjų šalių gali laisvai nustatyti maksimalią mažmeninę kiekvieno savo produkto pardavimo kainą kiekvienai valstybei narei, kurioje atitinkami produktai turi būti išleisti vartoti, siekiant užtikrinti, kad jie veiksmingai konkuruotų tarpusavyje.

24 Teisingumo Teismas nusprendė, kad šia nuostata siekiama, pirma, užtikrinti, jog nustatant tabako gaminių proporcinio akcizo bazę, t. y. maksimalią šių gaminių mažmeninę pardavimo kainą, būtų taikomos tos pačios taisyklės visose valstybėse narėse, ir, antra, apsaugoti šių ūkio subjektų laisvę, leidžiančią jiems veiksmingai pasinaudoti konkurenciniu pranašumu dėl galimos mažesnės gaminio įsigijimo kainos (pagal analogiją žr. 2010 m. kovo 4 d. Sprendimo *Komisija / Prancūzija*, C-197/08, EU:C:2010:111, 36 punktą).

25 Be to, minėta nuostata patenka į tabako apmokestinimo mechanizmą, pagal kurį gamintojo arba importuotojo nustatyta ir viešosios valdžios institucijos patvirtinta kaina taikoma kaip maksimali kaina, kurios reikia laikytis visose platinimo grandinės etapuose iki pat pardavimo vartotojams siekiant išvengti, kad viršijus šią kainą kils pavojus mokestinių pajamų vientisumui (šiuo klausimu žr. 2010 m. kovo 4 d. Sprendimo *Komisija / Prancūzija*, C-197/08, EU:C:2010:111, 43 punktą).

26 Taigi Direktyvos 2011/64 15 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa siekiama užtikrinti, kad taikant taisykles dėl akcizo tabako produktams nebūtų pažeistos privalomos konkurencijos taisyklės, kurios reiškia, kaip tai matyti iš šios direktyvos 10 konstatuojamosios dalies, laisvai formuojamų kainų sistemą visose apdoroto tabako grupėse.

27 Taigi Teisingumo Teismas iš esmės nusprendė, kad Direktyvos 2011/64 15 straipsnio 1 dalis negali būti aiškinama taip, jog ji draudžia teisės aktą, pagal kurį parduodant vartotojui šalyje pagamintą arba importuotą apdorotą tabaką nustatoma pardavimo kaina, t. y. kaina, nurodyta akcizo banderolėje, su sąlyga, kad šią kainą laisvai nustatė gamintojas arba importuotojas (pagal analogiją žr. 1977 m. lapkričio 16 d. Sprendimo *GB-Inno-BM*, 13/77, EU:C:1977:185, 63 ir 64 punktus).

28 Dėl pagrindinės bylos pažymėtina, kad dėl nacionalinės teisės akto nuostatos, kaip antai Sveikatos apsaugos įstatymo 7 straipsnio 2bis dalies 1 punkto, kurioje pagal prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo pateiktą informaciją draudžiama mažmenininkams, be kita ko, prekiauti tabako gaminiais tokia vieneto kaina, kuri mažesnė nei gamintojo arba importuotojo ant šių gaminių pritvirtintoje akcizo banderolėje nurodyta mažmeninė kaina, atsižvelgiant į tabako apmokestinimo mechanizmo ypatybes, savaime suprantama, šiems ūkio subjektams parduodant šiuos produktus vartotojams nustatoma prievolė taikyti banderolėje nurodytą kainą. Tačiau iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos nematyti, kad šia nuostata siekiama reguliuoti minėtoje banderolėje gamintojo arba importuotojo nurodytą kainą arba kad ši nuostata susijusi su kitu akcizo taikymo tabako produktams aspektu.

29 Todėl tokia nacionalinė nuostata nėra susijusi su Direktyvos 2011/64 15 straipsnio 1 dalyje numatyta situacija. Vadinasi, ji jai neprieštarauja.

30 Tokio aiškinimo nepaneigia *Colruyt* argumentas, pagal kurį tai, kad mažmenininkams nesuteikiama minėto 15 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta laisvė nustatyti vartotojams tabako produktų pardavimo kainą, yra nepateisinama mažmenininkų, kurie kartu yra ir importuotojai, palyginti su mažmenininkais, kurie nėra importuotojai, diskriminacija, prieštaraujanti Chartijos 20 ir 21 straipsniams. Iš tiesų bet kokiu atveju šiomis Chartijos nuostatomis negalima išplėsti Direktyvos 2011/64 taikymo srities ir jos taikyti ir mažmenininkų minimalios kainos nustatymui, kuris iš esmės nėra susijęs su akcizo tabako produktams taikymu.

31 Remiantis tuo, kas minėta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti taip: Direktyvos 2011/64 15 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad ja nedraudžiamas toks nacionalinis teisės aktas, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje, kuriuo draudžiama mažmenininkams prekiauti tabako produktais tokia vieneto kaina, kuri mažesnė nei gamintojo arba importuotojo ant šių gaminių pritvirtintoje akcizo banderolėje nurodyta mažmeninė kaina, su sąlyga, kad šią kainą laisvai nustatė gamintojas arba importuotojas.

Dėl antrojo klausimo

32 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar SESV 34 straipsnį reikia aiškinti taip, kad juo draudžiamas toks nacionalinis teisės aktas, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje, pagal kurį draudžiama mažmenininkams parduoti tabako produktus gamintojo arba importuotojo ant šių gaminių pritvirtintoje akcizo banderolėje nurodyta mažmenine kaina.

33 SESV 34 straipsniu draudžiami kiekybiniai valstybių narių tarpusavio importo apribojimai ir visos lygiaverčio poveikio priemonės. Pagal nusistovėjusią teismo praktiką bet kokia valstybių narių priemonė, galinti tiesiogiai ar netiesiogiai, iš tikrųjų ar potencialiai apriboti Sąjungos vidaus prekybą, laikytina kiekybiniams apribojimams lygiavertį poveikį turinčia priemone, kaip tai suprantama pagal SESV 34 straipsnį (1974 m. liepos 11 d. Sprendimo *Dassonville*, 8/74, EU:C:1974:82, 5 punktas ir 2015 m. gruodžio 23 d. Sprendimo *Scotch Whisky Association ir kt.*, C-333/14, EU:C:2015:845, 31 punktas).

34 Taigi nesant nacionalinės teisės aktų suderinimo lygiaverčio poveikio priemonėmis laikytinos laisvo prekių judėjimo kliūtys, atsirandančios dėl taisyklių, įtvirtinančių reikalavimus, kuriuos turi atitikti prekės iš kitų valstybių narių, kuriose šios prekės yra teisėtai gaminamos ir jomis teisėtai prekiaujama, taikymo tokioms prekėms, net jeigu šios taisyklės taikomos visiems produktams be jokio skirtumo (šiuo klausimu žr. 1979 m. vasario 20 d. Sprendimo *Rewe-Zentral*, vadinamojo *Cassis de Dijon*, 120/78, EU:C:1979:42, 6, 14 ir 15 punktus).

35 Tam tikras prekybos sąlygas ribojančių ar draudžiančių nacionalinių nuostatų, kurios taikomos visiems atitinkamiems ūkio subjektams, savo veiklą vykdantiems nacionalinėje teritorijoje, ir daro tokį patį teisinį ir faktinį poveikį nacionalinių produktų ir produktų iš kitų valstybių narių prekybai, taikymas produktams iš kitų valstybių narių negali būti toks ribojimas. Iš tiesų, jei šios sąlygos yra įgyvendintos, dėl tokio tipo teisės aktų taikymo produktų, kilusių iš kitos valstybės narės ir atitinkančių jos nustatytas taisykles, pardavimui neužkertamas kelias į rinką arba jis nėra labiau apribojamas, palyginti su nacionaliniams produktams taikomomis sąlygomis (2009 m. vasario 10 d. Sprendimo *Komisija / Italija*, C-110/05, EU:C:2009:66, 36 punktas).

36 Todėl valstybės narės priimtas priemones, kurių tikslas ar poveikis yra nepalankesnis kitų valstybių narių kilmės prekių vertinimas, kaip antai minimas 34 straipsnyje, reikia pripažinti kiekybiniam importo apribojimui lygiaverčio poveikio priemonėmis, kaip jos suprantamos pagal SESV 34 straipsnį. Į šią sąvoką taip pat patenka bet kuri kita priemonė, kliudanti kitų valstybių narių kilmės gaminiams patekti į valstybės narės rinką (šiuo klausimu žr. 2009 m. vasario 10 d. Sprendimo *Komisija / Italija*, C-110/05, EU:C:2009:66, 37 punktą).

37 Šiuo klausimu pažymėtina, kad tokia nacionalinės teisės nuostata, kokia įtvirtina Sveikatos apsaugos įstatymo 7 straipsnio 2bis dalies 1 punkte, kiek ji nesusijusi su šių produktų savybėmis, bet susijusi tik su sąlygomis, kuriomis jie gali būti parduodami, turi būti laikoma susijusia su pardavimo sąlygomis (pagal analogiją žr. 2009 m. balandžio 30 d. Sprendimo *Fachverband der Buch- und Medienwirtschaft*, C-531/07, EU:C:2009:276, 20 punktą).

38 Dėl klausimo, ar tokia teisės nuostata atitinka šio sprendimo 35 punkte nurodytas sąlygas, pažymėtina, pirma, kad tokia nacionalinė nuostata, kaip minėtas 7 straipsnio 2bis dalies 1 punktas, kurioje draudžiama mažmenininkams parduoti tabako produktus už tokią vieneto kainą, kuri mažesnė nei gamintojo arba importuotojo ant šių gaminių pritvirtintoje akcizo banderolėje nurodyta mažmeninė kaina, taikoma visiems susijusiems ūkio subjektams, vykdantiems veiklą nacionalinėje teritorijoje.

39 Antra, kadangi ji nesusijusi su produktų iš kitų valstybių narių kainų, nurodytų ant šios banderolės, nustatymu, kurį atlieka importuotojai, ir kadangi šie importuotojai gali laisvai nustatyti šią kainą, šia nuostata nekliudoma tabako produktams iš kitos valstybės narės patekti į Belgijos rinką arba nekliudoma labiau, nei tai daroma į rinką patenkant nacionaliniams tabako produktams.

40 Vadinasi, toks teisės aktas nėra kiekybiniam importo apribojimui lygiaverčio poveikio priemonė, draudžiama pagal SESV 34 straipsnį.

41 Remiantis tuo, kas minėta, į antrąjį klausimą reikia atsakyti taip: SESV 34 straipsnį reikia aiškinti taip, kad juo nedraudžiamas toks nacionalinės teisės aktas, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje, pagal kurį draudžiama mažmenininkams parduoti tabako produktus už tokią vieneto kainą, kuri mažesnė nei gamintojo arba importuotojo ant šių gaminių pritvirtintoje akcizo banderolėje nurodyta mažmeninė kaina, su sąlyga, kad šią kainą laisvai nustatė importuotojas.

Dėl trečiojo klausimo

42 Trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar SESV 101 straipsnį, siejamą su ESS 4 straipsnio 3 dalimi, reikia aiškinti taip, kad juo nedraudžiamas toks nacionalinės teisės aktas, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje, pagal kurį draudžiama mažmenininkams parduoti tabako produktus už tokią vieneto kainą, kuri mažesnė nei gamintojo arba importuotojo ant šių gaminių pritvirtintoje akcizo banderolėje nurodyta mažmeninė kaina.

43 Iš nusistovėjusios Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad nors SESV 101 straipsnis tiesiogiai susijęs tik su įmonių elgesiu, o ne su valstybių narių įstatymais ar kitais teisės aktais, skaitant jį kartu su ESS 4 straipsnio 3 dalimi, kurioje nustatoma pareiga bendradarbiauti, valstybės narės įpareigojamos nepriimti ar nepalikti galioti nuostatų, įskaitant įstatymus ir kitus teisės aktus, kuriomis gali būti panaikintas įmonėms taikytų konkurencijos taisyklių veiksmingas poveikis (2014 m. rugsėjo 4 d. Sprendimo *API ir kt.*, C-184/13–C-187/13, C-194/13, C-195/13 ir C-208/13, EU:C:2014:2147, 28 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

44 SESV 101 straipsnis, skaitomas kartu su ESS 4 straipsnio 3 dalimi, pažeidžiamas, kai valstybė narė įpareigoja ar skatina sudaryti SESV 101 straipsniui prieštaraujančius susitarimus ar sustiprina tokių susitarimų poveikį arba panaikina savo pačios nustatyto reglamentavimo valstybinį pobūdį priskirdama privatiems subjektams atsakomybę už sprendimus dėl ekonominės intervencijos (2014 m. rugsėjo 4 d. Sprendimo *API ir kt.*, C-184/13–C-187/13, C-194/13, C-195/13 ir C-208/13, EU:C:2014:2147, 29 punktas).

45 Tačiau teisės aktai, kuriuose nenumatyta prievolė sudaryti tiekėjų ir mažmenininkų susitarimus arba kitaip elgtis, kaip numatyta SESV 101 straipsnio 1 dalyje, bet, atvirkščiai, numatyta viešosios valdžios institucijoms pareiga nustatyti pardavimo vartotojams kainas, nepažeidžia šios nuostatos, siejamos su ESS 4 straipsnio 3 dalimi (šiuo klausimu žr. 1985 m. sausio 29 d. Sprendimo *Cullet ir Chambre syndicale des réparateurs automobiles et détaillants de produits pétroliers*, 231/83, EU:C:1985:29, 17 ir 18 punktus). Be to, teisės aktai, kuriuose numatytas draudimas, kurio paties pakanka, nei numato prievolės sudaryti konkurenciją ribojančius susitarimus, nei jų skatina (šiuo klausimu žr. 1991 m. lapkričio 17 d. Sprendimo *Ohra Schadeverzekeringen*, C-245/91, EU:C:1993:887, 11 punktą).

46 Taigi, kadangi tai buvo nustatyta šio sprendimo 28 punkte, dėl tokios nacionalinės teisės akto nuostatos, kaip Sveikatos apsaugos įstatymo 7 straipsnio 2bis dalies 1 punktas, parduodant tabako produktus vartotojams mažmenininkams atsiranda prievolė taikyti pardavimo kainą, t. y. kainą, kurią gamintojas arba importuotojas nurodė ant šių produktų pritvirtintos akcizo banderolės. Toks teisės aktas nei numato prievolės sudaryti konkurenciją ribojančius susitarimus, nei jų skatina, bet jo paties pakanka, nes remiantis vien juo nustatoma mažmenininkų taikoma kaina. Be to, iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos nematyti, kad prieš priimant Sveikatos apsaugos įstatymo 7 straipsnio 2bis dalies 1 punktą buvo susitarta dėl perpardavimo kainų tabako produktų sektoriuje.

47 Be to, minėtame 7 straipsnio 2bis dalies 1 punkte privatiems ūkio subjektams nepriskiriama atsakomybė nustatyti mažmenininkų taikomas kainas arba priimti kitus sprendimus dėl ekonominės intervencijos.

48 Šiomis aplinkybėmis tokiu teisės aktu, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje, nepašalinamas SESV 101 straipsnio 1 dalies veiksmingas poveikis.

49 Remiantis tuo, kas minėta, į antrąjį klausimą reikia atsakyti taip: SESV 101 straipsnį, siejamą su ESS 4 straipsnio 3 dalimi, reikia aiškinti taip, kad juo nedraudžiamas toks nacionalinės teisės aktas, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje, pagal kurį draudžiama mažmenininkams parduoti tabako produktus už tokią vieneto kainą, kuri mažesnė nei gamintojo arba importuotojo ant šių gaminių pritvirtintoje akcizo banderolėje nurodyta mažmeninė kaina.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

50 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (šeštoji kolegija) nusprendžia:

1. **2011 m. birželio 21 d. Tarybos direktyvos 2011/64/ES dėl akcizų, taikomų apdorotam tabakui, struktūros ir tarifų 15 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad ja nedraudžiamas toks nacionalinis teisės aktas, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje, kuriuo draudžiama mažmenininkams prekiauti tabako produktais tokia vieneto kaina, kuri mažesnė nei gamintojo arba importuotojo ant šių gaminių pritvirtintoje akcizo banderolėje nurodyta mažmeninė kaina, su sąlyga, kad šią kainą laisvai nustatė gamintojas arba importuotojas.**

2. **SESV 34 straipsnį reikia aiškinti taip, kad juo nedraudžiamas toks nacionalinės teisės aktas, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje, pagal kurį draudžiama mažmenininkams parduoti tabako produktus už tokią vieneto kainą, kuri mažesnė nei gamintojo arba importuotojo ant šių gaminių pritvirtintoje akcizo banderolėje nurodyta mažmeninė kaina, su sąlyga, kad šią kainą laisvai nustatė importuotojas.**

3. **SESV 101 straipsnį, siejamą su ESS 4 straipsnio 3 dalimi, reikia aiškinti taip, kad juo nedraudžiamas toks nacionalinės teisės aktas, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje, pagal kurį draudžiama mažmenininkams parduoti tabako produktus už tokią vieneto kainą, kuri mažesnė nei gamintojo arba importuotojo ant šių gaminių pritvirtintoje akcizo banderolėje nurodyta mažmeninė kaina.**

Parašai.